

K OZBROJENÝM SILÁM BELGIE, FRANCIE A RAKOUSKA

V redakčně zpracovaném a upraveném článku se pokoušíme postupně informovat naše čtenáře o jednotlivých evropských armádách, tendencích jejich vývoje, ať již našich, bezprostředních sousedů, tak i těch vzdálenějších. Využíváme domácích i zahraničních pramenů, jejichž přehled uvádíme v závěru článku.

Ozbrojené síly Belgie

Celkové početní stavy belgických ozbrojených sil jsou 86 600 vojáků v činné službě, z toho 32 000 vojáků základní služby a 3100 žen.

Stupeň profesionalizace činí přibližně 50 %.

Polovojenské organizace mají 16 840 vojáků vojenské policie.

Nejvyšší počet osob schopných mobilizace je 440 000 osob.

V současné době je délka základní vojenské služby 11 měsíců (v belgických jednotkách rozmístěných v SRN 9 měsíců). V tomto roce by měla být zkrácena na 10 měsíců (v belgických jednotkách v SRN na 8 měsíců) a v roce 1993 na 8 měsíců pro všechny vojáky.

Rozpočet na obranu dosahoval v roce 1991 výše 122,718 mld. belgických franků (BEF) (2,9 mld. USD), tj. téměř 1,7 % hrubého národního důchodu.

Vrchním velitelem ozbrojených sil je král. Ministrem obrany je civilní osoba, náčelník generálního štábu přímo řídí všechny druhy ozbrojených sil.

Pozemní vojsko tvoří 54 000 vojáků v činné službě, z toho 20 500 v základní službě a 50 000 příslušníků záloh. Je tvořeno polním a teritoriálním vojskem. Jádro polního vojska, které je podřízeno Severní skupině armád NATO, tvoří 1. armádní sbor se dvěma divizemi. Každá divize je složena ze dvou brigád a záložní brigády. Na území SRN je rozmístěno velitelství sboru a dvě brigády s 30 000 příslušníky úhrnem.

Výsadkový pluk, který je umístěn v Belgii, vyčleňuje jeden prapor pro spojenecké mobilní pozemní vojsko AMF-L (Allied Command Europe Mobile Force-Land), zbytek pluku je určen k posílení 1. armádního sboru nebo jako strategická záloha teritoriálního vojska.

Teritoriální vojsko zabezpečuje především ochranu komunikací a důležitých vojenských, politických a průmyslových zařízení.

Pozemní vojsko je vyzbrojeno především tanky Leopard I (celkem 334 kusy) a bojovými vozidly pěchoty YPR-765 (236 kusů). Vojenské letectvo má ve výzbroji 51 vrtulníků Alouette II.

Ve vojenském letectvu působí 18 500 vojáků v činné službě, z toho 4900 v základní. Podřízeno je 2. spojeneckému taktickému leteckému velitelství NATO. Zahrnuje pět letek taktických letounů, z toho dvě letky letounů Mirage-5BA a dvě letky letounů F-16A/Bs, dvě letky protivzdušné obrany s letouny F-16 a jednu letku průzkumných letounů Mirage-5BR.

Vojenské námořnictvo je určeno k ochraně námořní dopravy.

Z vojenskoadministrativního hlediska je Belgie rozdělena na tři vojenské okruhy, a to Bruselský, Antverpský, Lutyšský a na vojenskou námořní oblast Ostende.

Národnostní problémy (zejména jazykové) se řeší mj. zřizováním valonských a vlámských dnůtek. Důstojníci jsou povinni ovládat jazyk obou národností.

Belgie patří mezi zakládající členy NATO. V Bruselu sídlí Rada NATO, v Casteau je umístěn štáb spojeneckých ozbrojených sil NATO v Evropě. Na území státu jsou rozmístěny útvary některých členských států NATO (americké, německá obsluha skladů).

Hlavní směry výstavby ozbrojených sil v 90. letech

Reforma ozbrojených sil Belgie předpokládá do roku 1996 uskutečnit výrazné změny organizaci všech druhů ozbrojených sil.

Pozemní vojsko mají tvořit intervenční a teritoriální síly. Základem intervenčních sil má být edukovaný 1. armádní sbor, který má zůstat i nadále součástí vojenského organizačního členění NATO. Teritoriální síly mají být nadále bez podstatnějších změn podřízeny národnímu velení.

1. armádní sbor mají tvořit dvě mechanizované a jedna obrněná brigáda, dva průzkumné obrněné prapory, jeden vzdušný výsadkový prapor, dva dělostřelecké oddíly, dva protiletadlové oddíly, tři ženijní a dva spojovací prapory. Divizní stupeň velení má být zrušen, jednotlivé brigády mají být podřízeny přímo armádnímu sboru. Příslušníci pozemního vojska se budou připravovat ve školách druhů vojsk.

Vojenské letectvo zůstane bez podstatnějších změn. V rámci reorganizace některých leteckých útvarů dojde do roku 1995 ke zrušení 2000 tabulkových míst. Do konce roku 1998 bude snížen počet letounů na 120. Mají být např. vyřazeny stíhací letouny Mirage 5BA a Mirage 5BR. Základ vojenského letectva vytvoří jedna stíhací a dvě stíhací bombardovací letky, vyzbrojené letouny F-16 a Mirage. Ve stálé pohotovosti by byla pouze stíhací letka. Vojenské dopravní letectvo spolu se vzdušnými výsadkovými jednotkami zůstane důležitým prostředkem zabezpečení belgických zájmů v Africe a humanitární pomoci.

Vojenské námořnictvo má zabezpečovat zejména ochranu pobřežních vod a vytvářet kapacity pro odstraňování námořních min.

Početní stavy ozbrojených sil se mají snížit v letech 1991 až 1995 přibližně na 66 000 osob. Pro vojáky povolane ke splnění základní vojenské služby v roce 1991 byla tato služba zkrácena z 12 na 11 měsíců. Při celkově nižších početních stavech se zvýší podíl vojáků základní služby.

V připravovaném novém organizačním členění ozbrojených sil NATO mají být **belgické ozbrojené síly součástí základních obranných sil i sil reakce.**

Výzbrojní programy jsou poměrně málo stálé. V roce 1989 byl schválen program investičních výdajů ministerstva obrany na období let 1989 až 1992 v celkové výši 104 mld. BEF (průměrně 26 mld. BEF ročně). V roce 1990 byla vypracována Zpráva o stavu a perspektivách vývoje ozbrojených sil v období let 1990 až 1993 (plán Charlier), která obsahuje i návrhy k výzbrojním programům. Nestanovuje však realizační termíny, neboť mají být závislé na změnách vojenského rozpočtu. Belgická vláda většinu návrhů této zprávy přijala, současně se však vyslovila proti zavádění nových typů výzbroje.

Ozbrojené síly Francouzské republiky

Ozbrojené síly Francie jsou doplňovány na základě smíšeného principu. Stupeň profesionalizace činí asi 55 %.

Mírové početní stavy činily v roce 1991 téměř 540 000 vojáků (z toho 242 000 v základní službě) a 127 800 civilních zaměstnanců. Početní stavy záloh jsou 528 000 příslušníků.

Délka základní vojenské služby je 10 měsíců (služba vědeckých pracovníků, lékařů, farmaceutů-chemiků, dentistů a veterinářů-biologů v délce 12 měsíců).

Délka civilní služby, a to z důvodu svědomí - trvá 20 měsíců, náhradní služba tzv. technické

pomocí podnikům a služba v rámci spolupráce s rozvojovými zeměmi - 16 měsíců v požárním sboru - 10 měsíců.

Vojenský rozpočet na rok 1992 činí 195,4 mld. francouzských franků (FRF) - bi vojenských důchodů.

V roce 1991 byl vojenský rozpočet rozdělen takto: jaderné strategické a "předstrategické" síly (operačně taktické, jejichž nasazení má být posledním varováním před strategickým úderem) - 22 %, pozemní vojsko - 18 %, vojenské letectvo - 12 %, vojenská námořnictvo - 12 %, četnictvo - 8 %, francouzská vojska v zámoří - 3 %, vývoj, výzkum a výroba vojenské techniky - 6 %, vzdělávací zařízení - 6 %, zabezpečení personálu - 5 %, zabezpečení materiálu - 4 %, ústřední administrativa - 4 %.

Mírové početní stavy **pozemního vojska** představovaly v roce 1991 asi 280 000 vojáků z toho síly pro rychlé nasazení 48 000 vojáků. Zálohy měly 300 000 příslušníků. V případě mobilizace by z 520 000 vojáků tvořila 23 % vojáků z povolání, 24 % příslušníků mužstev v činné službě a 53 % příslušníků vojenských záloh.

Mírové početní stavy **vojenského letectva** činily (rok 1991) asi 93 000 vojáků, z toho 39 000 v základní službě. Zálohy tvořilo 60 000 příslušníků.

Mírové početní stavy vojenského námořnictva představovaly v loňském roce sílu 65 000 vojáků (včetně námořního letectva), z toho 19 000 v základní službě.

Četnictvo se svým početním stavem v roce 1991 (89 300 příslušníků, z toho 1400 žen, 10 60 vojáků v základní službě a 967 civilních zaměstnanců) tvořilo další ozbrojenou složku Francie. **Francouzské ozbrojené síly v Německu** mají asi 43 000 příslušníků.

Doplňování, příprava a sociální zabezpečení

Ve Francii se v současné době vyhodnocuje zahraničně politická situace v Evropě a zkušenosti z války v oblasti Perského zálivu. Vojenští odborníci zastávají názor, že v příštích letech je třeba vybudovat takové organizační členění ozbrojených sil, které by odpovídalo požadavkům jak zahraniční politiky, tak národní obrany Francie. Je hledán model, který by odpovídal domácím lidským a ekonomickým zdrojům.

Z hlediska požadavků zahraniční politiky je vyzdvihována stálá připravenost ozbrojených sil, vysoká odborná úroveň jejich příslušníků a mobilnost, palebná síla a pružné nasazení vojenské techniky. Důraz je kladen na zvyšování stupně profesionalizace armády. Délka závazků má odpovídat střednědobým potřebám.

Z hlediska národní obrany je zdůrazňován význam branného vědomí obyvatelstva, které je významně ovlivňováno mj. organizací národní služby. Národní služba by měla splňovat kritéria univerzality, jednotnosti, jednoduché organizace a teritoriálního principu doplňování.

Univerzality národní služby by mělo být dosaženo mj. snížením počtu zproštění vojenské služby (v současné době asi 22 % branců). Ke zproštění by mělo docházet jen z nejzávažnějších zdravotních, sociálních a ekonomických důvodů.

Jednotnosti národní služby by mělo být dosaženo zrušením civilních forem, které nesouvisí s národní obranou. Tím by se odstranily neustále kritizované nerovnosti v podmínkách výkonu národní služby a nezájem povolanců s nejvyšší kvalifikací o její vojenskou formu.

Jednoduchost národní služby by mělo podle názoru některých odborníků zajistit její zkrácení až na 4 měsíce. Obsluhu složité techniky by měli zajišťovat profesionálové. Základní vojenská služba by se mohla omezit na výcvik jednotlivců a malých jednotek. Služba v zálohách by neměla být delší než 7 let (v současné době jí podléhají všichni muži, kteří ukončili základní vojenskou službu, do věku 35 let) s povinností dvou 15denních cvičení vždy po 3 letech. V údobích mezi cvičeními by si zájemci mohli zvyšovat odbornost v různých kurzech, umožňujících postup v hodnosti.

Požadavek teritoriálního principu doplňování předpokládá povolávání branců ke službě v místě nebo v blízkosti trvalého bydliště.

Povinnost národní služby ve Francii platí pro všechny muže ve věku od 18 do 50 let. ěrodní služba má různé formy. Za základní je však považována vojenská. Většina branců istupuje základní vojenskou službu v 19 nebo 20 letech. Platí rozsáhlý systém odkladů až věku 27 let. Vzhledem k uzákonění dalších forem náhradní služby je poměrně malý zájem civilní službu z důvodu svědomí.

Dobrovolníci jsou k mužstvu přijímáni ve věku od 18 do 32 let, do poddůstojnických ol a kursů ve věku 17 let. Uzavírají závazky na 3 až 10 let s možností prodloužení. Kromě ho pro vojáky, kteří ukončili základní vojenskou službu, je možné, aby uzavřeli závazek další činné službě, bez ohledu na délku přestávky v činné službě. Tyto závazky mohou být zavřeny na 5 až 10 let s možností prodloužení až na 15 let. Lze také vykonávat tzv. odloženou základní vojenskou službu (na základě žádosti podané před jejím nástupem bo i během ní). Základní službu si lze prodloužit o 4 až 24 měsíce. V současné době byl souvislosti se zkrácením základní služby rozšířen nábor dobrovolníků pro prodlouženou škladní službu. Jejich počet by se měl zdvojnásobit.

Ke zvýšení atraktivnosti prodloužené základní vojenské služby se od roku 1991 zvýšilo dchodné z této služby o 40 až 60 %. V roce 1991 se mělo základní služné těchto vojáků od 3. do 18. měsíce služby zvýšit 2,5 až 3,5krát a od 18. do 24. měsíce 3 až 4,5krát. Bylo také vedeno vyplácení odchodného po ukončení základní vojenské služby ve výši 350 FRF.

Příprava vojáků z povolání je uskutečňována ve vojenských školách. Nižší důstojníci ou připravováni ve středních vojenských školách. Jsou školeni ve dvou etapách, a to ve kolách základní přípravy a v praktických (specializovaných) školách druhů vojsk a služeb. o škol základní přípravy jsou na základě konkursu přijímáni absolventi tzv. přípravek, civilní ládež ve věku od 17 do 22 let po ukončení střední všeobecně vzdělávací školy. poddůstojníci do věku 22 let. Studium trvá 2 až 3 roky. Nejznámější školou základní přípravy řítelá vševojsková škola Saint-Cyr-Coëtquidan.

Po absolvování školy základní přípravy jsou posluchači povýšeni do hodnosti podporučíka ocházejí do jedné z praktických škol druhů vojsk a služeb, v nichž dokončují svou přípravu dle odbornosti. Při každé z praktických škol jsou organizovány také doškolovací kursy ro důstojníky a poddůstojníky jak v činné službě, tak v záloze. Je možné studovat i dálkově. lavíc jsou tyto školy zařazeny mezi vědeckovýzkumná pracoviště.

Příprava vyšších důstojníků je rozdělena na tři údobí: studium ve štábní škole pozemního ojska nebo vojenského letectva; studium ve vojenské vysoké škole druhu ozbrojených sil; říprava ve Vojenském vědeckovýzkumném středisku (na úrovni vysoké školy), ve Středisku ro otázky výzbroje nebo ve Vysoké škole národní obrany.

Vojenské vysokoškolské vzdělání je třístupňové. Štábní školy připravují důstojníky štábů ebo technických služeb. Jsou do nich přijímáni důstojníci ve věku 30 až 35 let. Vojenské ysoké školy druhů ozbrojených sil připravují důstojníky vyšších štábů a velitele útvarů. Do nich jsou přijímáni důstojníci v hodnosti kapitána až podplukovníka ve věku do 40 let. Pro dosazení 3. stupně vojenského vysokoškolského vzdělání musí důstojníci absolvovat kursy /jednom z uvedených středisek nebo na Vysoké škole národní obrany. Absolventi těchto kursů jsou zařazováni na nejvyšší funkce ve vojenských vědeckovýzkumných institucích, na ministerstvu obrany nebo na civilních ministerstvech majících vazbu na vojenský resort. Na těchto školách mohou studovat i civilní osoby, které mají zastávat funkce v ozbrojených silách, státní správě, ve velkých soukromých firmách a podnicích.

Značnou pozornost věnuje ministerstvo obrany sociálnímu zabezpečení vojáků. Přesto- že se postupně zvyšuje i kvalita sociálního zabezpečení vojáků základní služby, je hlavní pozornost zaměřena na podmínky služby vojáků z povolání. Souvisí to se snahou o vyšší stupeň profesionalizace, který je víceméně atraktivností vojenského povolání. Velení francouzské armády si uvědomuje, že specifické povinnosti vyplývající z vojenského povolání budou v době míru pro vojáky přijatelné na delší dobu pouze tehdy, bude-li prokázána jejich nezbytnost a budou-li přiměřeně kompenzovány.

Jednou z forem této kompenzace má být např. přechod z šestidenního na pětiden pracovní týden. Uvažuje se také o zvýšení jejich služného. Potřebné prostředky mají být získány z částky vyčleněné na vojenské důchody, která je pouze o 25 % nižší, než jsou výdaje na služné vojáků v činné službě. Toto opatření nemá být uskutečněno na úkor práv jednotlivců na vojenský důchod, nýbrž snížením počtu vojenských důchodů. Proto je snaha podporovat "krátké kariéry" se závazkem na 6 až 12 let a "celoživotní kariéry" nad 30 let.

Věkové hranice odchodu z činné služby se pohybují u důstojníků podle hodnosti v pozemním vojsku v rozmezí 52 až 58 let; ve vojenském letectvu pro létající personál 47 až 54 let, pro ostatní 51 až 58 let; v námořnictvu 52 až 58 let; v četnictvu 55 až 59 let. U poddůstojníků se věkové hranice pohybují podle hodnosti v rozmezí 42 až 55 let.

Na vojenský důchod mají nárok důstojníci s výsluhou 25 let a poddůstojníci s výsluhou 15 let. Důstojníci s výsluhou 15 let (z toho nejméně 6 let v důstojnické hodnosti) mají možnost zůstat po dobu 10 let v tzv. dispoziční záloze, která umožňuje vyplácení jedné třetiny základního služného a postup v hodnosti i platovém zařazení.

V rámci sociálního zabezpečení při odchodu z činné služby mají důstojníci bojových útvarů s výsluhou 15 až 18 let nárok na odchodné ve výši 42násobku základního služného, které podléhá dani ze mzdy. V rámci úsilí o snížení předčasné odchodovosti poddůstojníků z povolení a na smlouvu z činné služby má být po splnění závazku zavedeno vyplácení odchodného ve výši přibližně 14násobku měsíčního služného (nemá podléhat dani ze mzdy).

Vysoce aktuální oblastí sociálního zabezpečení je v současné době **pomoc poskytovaná vojákům při odchodu z činné služby do civilního zaměstnání**. Tato pomoc se v ozbrojených silách poskytuje již od roku 1961, je neustále zdokonalována a na úrovni ministra obrany koordinována tzv. misí pro profesionální mobilitu, na úrovni sdružení tzv. sdružením pro rekvalifikaci důstojníků a poddůstojníků. Organizují ji jak vojenské, tak civilní zařízení a pracovní úřady v rámci vzájemné spolupráce. Tzv. úřady pro rekvalifikaci byly ustaveny v každém druhu ozbrojených sil. Opatření k přípravě vojáků na civilní povolání jsou považována za účelná. Bilance "mise pro profesionální mobilitu" za léta 1986 až 1989 ukazuje, že 80 až 85 % důstojníků a 65 až 70 % poddůstojníků, kterým byla poskytnuta pomoc, mě novou civilní kvalifikaci. Bylo však také zjištěno, že 40 % vojáků pobírajících vojenské důchody, zvláště důstojníků a příslušníků četnictva, o civilní zaměstnání neprojevoje zájem.

"Armáda 2000"

Plán "Armáda 2000" byl zveřejněn v červnu roku 1989. Po některých úpravách bylo plnění plánu zahájeno v roce 1990. Celkově je rozvrženo na období do konce roku 1992. Hlavním cílem plánu je zvýšit připravenost ozbrojených sil Francie čelit krizím různé intenzity v Evropě i ve světě. Plán je založen na francouzském pojetí odstrašování. Definuje strukturální reformu ozbrojených sil Francie na základě principů:

- priority operačního aspektu,
- zjednodušení teritoriální struktury,
- rozvoje spolupráce mezi druhy ozbrojených sil.

Plán "Armáda 2000" je veden snahou zvýšit v rozsahu odpovídajícím principu rozumné dostatečnosti **operační schopnosti a využitelnosti ozbrojených sil Francie a jejich vševojskový charakter**.

Jaderné strategické síly a "předstrategické" síly mají podle názoru odborníků **operační schopnost dostatečnou a jejich operační využitelnost je absolutní**.

Síly pro rychlé zasazení mají být i nadále jako **strategická záloha štábu ozbrojených sil**. Mají posilovat dva plánované armádní sbory, nebo působit samostatně podle rozhodnutí francouzské vlády. Jsou určitým ekvivalentem samostatného armádního sboru. V rámci plánu "Armáda 2000" mají být vyzbrojeny dokonalejší vojenskou technikou. Pluky 11. vzdušné

ýsadkové divize mají být vybaveny lehkými bojovými vozidly přepravitelnými letouny C130 nebo C160.

U sil všeobecného určení je kladen důraz na pozemní vojsko, u něhož má být operační inspekt zabezpečen rozdělením do dvou armádních sborů (místo původních tří), tvořících 1. armádu. Pozemní vojsko má být přerozděleno tak, aby oba armádní sbory byly schopny účinného nasazení ve dvou nejdůležitějších strategických směrech - východním a severovýchodním. Východní strategický směr (do střední Evropy) by měl být zabezpečován armádním sborem s velitelstvím v Baden-Badenu v SRN (kde jsou rozmístěny "francouzské zbrojené síly v Německu"), úkoly na severovýchodním strategickém směru (do severní a severovýchodní Evropy) má zabezpečovat armádní sbor s velitelstvím v Lille.

Oběma armádním sborům má veleť již v době míru štáb 1. armády v Metách (Metz), což souvisí s úsilím o plynulý přechod z mírového stavu na krizový a válečný. Štáb má úzce spolupracovat se štábem taktického letectva, rozmístěným podle nové teritoriální struktury také v Metách.

Před výstavbou dle plánu "Armáda 2000" bylo území Francie rozděleno na 6 vojenských okruhů pozemního vojska a četnictva, 3 vojenské okruhy vojenského námořnictva a 4 vojenské okruhy vojenského letectva.

Podle plánu "Armáda 2000" byla Francie rozdělena na **tři velké vojenské okruhy** stejné pro pozemní vojsko, vojenské letectvo a četnictvo (vojenské námořnictvo má jen dva):

- Severovýchodní okruh má čelit ohrožení v důsledku možných krizí ve střední Evropě,
- Atlantický okruh má zabezpečovat zásobování Francie po moři a ochranu námořních strategických sil,

- Středozevní okruh je pověřen ochranou Francie před rizikem vyplývajícím z možné destabilizace v jižní Evropě.

Přípravu teritoriální obrany Francie má dle téhož plánu zabezpečovat **9 vojenských obvodů**, které mají umožnit plnit opatření ochrany teritoria ještě před mobilizací záloh.

Zvláštní problémy obrany hlavního města Francie má řešit samostatný vojenský obvod Ile-de-France s velitelstvím v Saint-Germain-en-Laye.

Podle původních záměrů má teritoriální reorganizace ozbrojených sil mj. snížit téměř o 50 % původní počet štábů. Nová úprava hranic vojenských okruhů má umožnit užší spolupráci mezi druhy ozbrojených sil. Postupné plnění plánu má usnadnit snížit početní stavy o 35 000 vojáků během 4 let a rozpustit francouzské jednotky v Německu. Nové teritoriální členění mělo vejít v platnost 1. září 1991.

Spolupráce mezi druhy ozbrojených sil má být zdokonalena:

- ▲ slučováním služeb týlového a technického zabezpečení hledáním postupů, řešení a nových struktur k zamezení zdvojení činnosti jednotlivých služeb,

- ▲ komplexním vyhodnocováním činnosti všech druhů ozbrojených sil inspektory pověřenými původně inspekcemi pouze stanoveného druhu; tito inspektori mají v nové struktuře plnit funkce "generálních inspektorů ozbrojených sil",

- ▲ rozvojem vojenských vysokých škol, které mají být soustředěny v Paříži v rámci jedné Vysoké školy obrany; budoucí důstojníci různých druhů ozbrojených sil mají absolvovat společnou přípravu v jednom studijním běhu, včetně specializace pro různé druhy ozbrojených sil.

Vojenský rozpočet a vojenské programování

Na rozdíl od většiny evropských států Francie svůj **vojenský rozpočet** nesnižuje. Na rok 1991 byl schválen ve výši 194,548 mld. FRF (bez důchodů), tj. 15,2 % státního rozpočtu a 3,37 % hrubého národního důchodu. Rozpočet na rok 1992 ve výši 195,4 mld. FRF (bez

důchodů) představuje v nominální hodnotě proti roku 1991 zvýšení o 0,5%. Státní rozpočet se ve srovnání s rokem 1991 zvýšil o 3,1 %.

Plánované rozpočtové výdaje na provoz ozbrojených sil se v roce 1992 snižují o 1,8 % (ve stálých cenách). Situaci usnadňuje plánované snižování početních stavů (as o 24 000 příslušníků ozbrojených sil, z toho 3480 civilních zaměstnanců). Snižují se zejména počty osob pozemního vojska, kde takto dosažené úspory zatím činí 800 až 850 mil. FRF. Další úspory má přinést postupné plnění plánu "Armáda 2000". V jejím rámci se početní stavy mají snížit o dalších 1000 vojáků a 600 civilních zaměstnanců. Francouzské ozbrojené síly snižují své početní stavy již od roku 1970, kdy měly přibližně 718 000 příslušníků. Do konce roku 1992 by měly mít celkem 634 000 vojáků a civilních zaměstnanců.

Na zlepšení podmínek služby a života vojáků bylo na rok, 1992 vyčleněno pouze 681 mil. FRF (1729 mil. v roce 1991).

Nedostatek prostředků na pohonné hmoty a na údržbu např. ve vojenském letectvu snížení počtu letových hodin ze 180 na 165, zatímco v námořním letectvu zůstává 199 hodin a ve vojenském letectvu 240 hodin (na 1 pilota ročně). Provoz vojenských plavidel na moři se má snížit o 30 %.

Poprvé od roku 1970 se v roce 1992 nezvyšují **rozpočtové výdaje na výzkum, vývoj, výrobu vojenské techniky a infrastrukturu**. V nominální hodnotě činí 103 148 mil. FRF, což představuje v platebních úvěrech roku 1992 snížení o 2,8 %.

Platební úvěry jsou rozděleny nestejně podle programů. Pokles plánovaných výdajů na jadernou výzbroj o 3,3 % (v běžných cenách) souvisí se zrušením projektů pozemních strategických řízených střel S45, se snížením počtu operačně taktických řízených střel Hades ze 120 na 30, s dokončením výrobního programu bojového letounu Mirage 2000N a s prodloužením stavby raketonosné ponorky nové generace o 6 měsíců. Je také možné, že počet jaderných pokusů bude snížen z plánovaných 6 na 4. Přednost naopak získaly úvěry na kosmické projekty. Plánované výdaje se zvyšují o 17,5 % a umožňují spojit projekt družice TELECOM 2, jejichž vynesení na oběžnou dráhu bylo plánováno na prosinec 1991 a červen 1992, s projektem družice Syracuse 2. Dále má být zahájena výroba nových přijímacích stanic (v letech 1992 až 1996 je jich plánováno 67) a v roce 1994 má být vynesena na oběžnou dráhu průzkumná družice Helios.

Podíl výdajů na výzkum a vývoj z celkových investičních výdajů zůstává vysoký (28,5 %). Na konvenční vojenskou techniku se tento podíl zvyšuje o 0,7 % v běžných cenách.

Výdaje na konvenční vojenskou techniku jsou v souladu s pokračováním velkých zbrojních projektů (s časovými odklady). Dodávky v roce 1992 mají zahrnovat: 2 fregaty, 7 námořních letounů Atlantique 2, 16 bojových letounů Mirage 2000 DA, 6 bojových letounů Mirage 2000 N, 15 modernizovaných bojových letounů Mirage F1CT, 3 tanky AMX Leclerc, 38 tanků AMX B2, 3 průzkumné bezpilotní prostředky CL 289, 50 kanónových houfnic F1 ráže 155 mm, 13 raketometů MLRS, 65 protiletadlových raketových kompletů Mistral, 1200 různých vozidel a 400 rádiových stanic PR4G. Objednávky zahrnují: 3 lehké fregaty, 3 námořní letouny Atlantique 2, 3 vrtulníky Dauphin, první bojový letoun Rafale, 20 školních letounů Tucano, 14 modernizovaných bojových letounů Mirage F1CT, 30 tanků AMX Leclerc, 158 terénních automobilů a 1520 rádiových stanic PR4G.

V plánu nadále zůstává vrtulník NH90 a palebný radiolokátor Horizon. Byla zrušena objednávka minolovky BAMO a osmé ponorky na jaderný pohon. Objednávka sedmé ponorky na jaderný pohon byla pozastavena. O 2 roky byla odložena objednávka vrtulníku Tigre a protitankové řízené střely třetí generace. Tempo výroby tanků AMX Leclerc se má snížit ze 100 plánovaných na 40 ročně. První tankový pluk s 80 tanky má být vyzbrojen až v roce 1996.

Přestože výsledky vývozu zbraní v roce 1991 jsou uspokojivé (hodnota objednávek byla 33 mld. FRF), pokles výroby si vyžádá restrukturalizaci zbrojního průmyslu, pro kterou byly z rozhodnutí ministra národní obrany vytvořeny zvláštní instituce dotované 80 milióny FRF. Počínaje rokem 1992 se očekává zrušení nejméně 10 000 pracovních míst.

Koncem roku 1991 byly revidovány **výdaje na intervence v zahraničí** (válka v Perském zálivu, Džibuti, Somálsko, Zair aj.). Záloha schválená v srpnu 1991 ve výši 1500 mil. FRF byla doplněna přidělením dalších 1881 mil. FRF v prosinci. Otevření dalšího úvěru však bylo nutné díky anulování plánovaných výdajů ve výši 1913 mil. FRF, z nichž 821 mil. činily rovněž plánované pro vojenský personál a 1092 mil. investice (programy S45, Hader BAMO).

Výdaje na výzbroj a výstroj francouzských vojsk v Perském zálivu nebyly ministerstvu brány uhrazeny a 85 % z 10,5 mld. FRF zahraničních subvencí (Kuvajt, Syrská arabská republika, Spojené arabské emiráty, SRN, Japonsko) bylo převedeno do státní pokladny. Při přihlédnutí ke kontraktům souvisejícím s válkou v Perském zálivu je konstatováno, že **álka byla pro Francii výhodnou zahraničně obchodní operací**, v níž se ozbrojené síly Francie rojevily jako úspěšný vývozce vojenské techniky.

Z vyhodnocení zkušeností z války v Perském zálivu vyplývají pro francouzské ozbroené síly některé nové úkoly, a to např.:

- posílení a profesionalizace **sil pro rychlé nasazení**,
- zdokonalení činnosti v oblasti **radioelektronického boje**,
- vybudování účinného systému **získávání zpravodajských informací**,
- zdokonalení **systému materiálního a technického zabezpečení a vojenské dopravy**.

Při schvalování rozpočtu na rok 1992 neměl francouzský parlament k dispozici **návrh zákona o vojenském programování** (střednodobý plán vyzbrojování do roku 1997). V tomto plánu jsou uplatněny **zásady pro modernizaci výzbroje**: dostatečnost jaderných sil, poskytnutí přednosti průzkumným prostředkům především průzkumným družicím, důraz na pohyblivost a možnost rychlého zasazení ozbrojených sil na zámořských územích, snížení početních stavů o 20 %, konverze zbrojního průmyslu, časové prodloužení zbrojních projektů, rozšíření zbrojní spolupráce se spojenci, zlepšení podmínek služby pro vojáky z povolání i základní služby.

Na základě zprávy ministra obrany a náčelníků štábů druhů ozbrojených sil pro parlament a dalších podkladů (mj. vojenského kosmického plánu) je předpoklad, že návrh zákona o vojenském programování bude obsahovat:

- ▲ reálný růst výdajů na vojenskou techniku o 1,5 % ročně,
  - ▲ snižování výdajů na projekty jaderných sil, např. snížení plánovaného počtu ponorek nové generace z šesti na pět nebo čtyři,
  - ▲ projekt systému protiraketové obrany,
  - ▲ projekt druhé průzkumné družice Helios (plánované vynesení na oběžnou dráhu v roce 1995), vývoj radiolokační družice, družice optického průzkumu, družice elektronického průzkumu (plánované vynesení na oběžnou dráhu kolem roku 2000),
  - ▲ snížení početních stavů pozemního vojska do roku 1997 na 225 000, z toho 120 000 vojáků základní služby,
  - ▲ snížení plánovaného počtu taktických bojových letounů Rafale ze 450 na 325,
  - ▲ snížení plánovaného počtu tanků AMX Leclerc z 1400 na 800.
- Všechny hlavní zbrojní projekty mají pokračovat.

Ozbrojené síly Rakouska

V pravidelných ozbrojených silách Rakouské republiky je 44 000 osob, z toho je 22 400 základní služby. V pozemním vojsku působí 38 000 osob (20 000 vojáků základní služby), ve vojenském letectvu 6000 příslušníků (2400 vojáků základní služby).

Vojenská základní služba trvá 6 měsíců. Na ni může bezprostředně navazovat dvouměsíční cvičení. Vojsá v záloze se v průběhu 15 let zúčastní vojenských cvičení po dobu 60 dní kromě vojsáků, kteří nastoupili na dvouměsíční cvičení navazující na základní službu. Důstojníci, poddůstojníci a specialisté mají dodatečná vojenská cvičení v trvání 30 až 90 dní. Vojenských cvičení se v jednom roce zúčastní asi 68 000 vojsáků v záloze. Předpokládá se že v roce 1993 bude vojenská služba zkrácena a civilní služba asi o dva měsíce prodloužena. (v současnosti trvá 8 měsíců).

Zálohy prvního pořadí (nastupují do 72 hodin) tvoří 242 000 osob, v mobilizační záloze je 1 342 000 osob. Mobilizační počty záloh zahrnují vycvičené vojsáky do 51 roku fyzického věku u specialistů, poddůstojníků a důstojníků do 65 let.

V mírových silách OSN působí 971 rakouský vojsák v místech působení, a to na Kypře (v jednotkách UNFICYP) jeden pěší prapor (410 osob), Iráku/Kuvajtu (UNIKOM) 7 pozorovatelů, na Středním východě (UNTSO) 17 osob, v Sýrii (UNDOF) jeden pěší prapor (532 osoby), v Afghánistánu (UNGOMAP) 5 osob. Účast v zahraničí je právně podložena ústavním zákonem č. 175/1965.

Rozpočet na obranu dosáhl v roce 1990 výše 17,537 mld. rakouských (ATS) (1,54 mld. USD), v roce 1991 18,109 mld. ATS (1,68 mld. USD). Podíl na státním rozpočtu činil 3,28 %.

Rozdělení vojenských výdajů v roce 1990 uvádí **tabulka..**

Tabulka

Platy vojsáků	56 %
Nákupy materiálu a práce	20 %
Provoz a opravy	24 %

Celkové výdaje na obranu činí 1 až 1,9 % hrubého národního důchodu, který v roce 1990 dosáhl výše 1 790,538 mld. ATS, tj. 157,48 mld. USD. V porovnání výdaje na školství a zdravotnictví dosahují přes 10 % hrubého národního důchodu. Rakousko se řadí mezi státy s poměrně velmi nízkými vojenskými výdaji, zato vyššími výdaji na školství a zdravotnictví.

Vrchním velitelem ozbrojených sil je **prezident**, který svou výkonnou moc uplatňuje prostřednictvím **spolkové vlády**. Poradním orgánem spolkového kancléře v otázkách bezpečnosti a vojenské politiky je **rada obrany**. Předsedou rady obrany je **spolkový kancléř**. Členy jsou vicekancléř, ministři obrany, vnitra a financí, případně i přizvaní ministři a generální inspektor armády. Při vládě působí další orgány zabývající se otázkami obrany: **koordináční oddělení obrany země při úřadu spolkového kancléře**, **zvláštní výbor pro dopravu a komunikace a mobilizační výbor**. Spolkovému ministru obrany jsou podřízeny vojenské složky, úřady a školy. V jednotlivých případech se vytváří řídicí štáb pod velením generálního inspektora armády.

Rakouská vojenská doktrína respektuje přijaté mezinárodní závazky. Důsledně je uplatňován princip ozbrojené neutrality, který předpokládá pouze přiměřenou výstavbu ozbrojených sil miličního typu. Tento systém zahrnuje:

- **Pravidelné vojsko**, pohotovostní síly (zatím je tvoří mechanizovaná divize, průzkumný prapor a většina letectva). V případě mobilizace tvoří bojové jednotky.

- **Mobilní složku domobrany** se zastoupením vojsáků v činné službě tvoří osm mechanizovaných brigád, provinční velitelství, tři pěší a jeden dělostřelecký prapor.

- **Teritoriální část domobrany** - milice má 26 pěších pluků, dělostřelecké, strážní, ženijní, protitankové a další jednotky.

V souladu s doktrínou je uplatňováno strategicko-operační **pojetí prostorové obrany**. Území státu je rozděleno na ústřední prostor a 33 klíčové zóny (operačně významné prostory o rozloze 20 nebo 40 km x 80 km). Zóny jsou členěny na **klíčové prostory a pásma bojové činnosti**. Rozhodující význam je přikládán pěchotě, zatarasování a pevnostním jednotkám. V poslední době se zvyšuje význam vojenského letectva a protivzdušné obrany.

Pojetí obrany území státu, vypracované v roce 1975 a zakotvené v ústavě (čl. 9a.) zahrnuje obranu vojenskou, hospodářskou a psychologickou. V probíhající reorganizaci budou některá opatření obrany dána do souladu s novými geopolitickými podmínkami a vnějšími nebezpečími.

Aktivita činnosti ozbrojených sil zaměřené na veřejnost slouží k informování obyvatelstva o poslání, úkolech a cílech ozbrojených sil, na posilování důvěry veřejnosti ve schopnost ozbrojených sil plnit jejich funkce a poslání. Působí se na brance, aktivní vojáky v záloze, na jejich rodinné příslušníky i na širší okruh občanů.

Činnost je pověřeno oddělení ministerstva obrany pro práci na veřejnosti, důstojníci pro práci na veřejnosti a informační důstojníci. Zásady této práce jsou vypracovávány v tiskové a informační službě i v oddělení pro brannou politiku, které jsou v přímé podřízenosti ministra obrany.

Resort obrany je informačně zabezpečován **vědeckoinformačním střediskem**, jež zpracovává informace k vojenské problematice a k obraně státu v širokém rozsahu.

Rakouská zbrojní politika je ve své realizační fázi (zbrojení, zabezpečení ozbrojených sil) silně ovlivňována rozporům mezi úkoly ozbrojených sil a přidělenými rozpočtovými prostředky. **Plán vyzbrojování** (investiční program) je zpracováván ministerstvem obrany na desetileté období a je upřesňován na každé dva roky. Je dáána přednost domácímu průmyslu, a to ve výrobě méně nákladné a technicky méně složité, ale kvalitní vojenské techniky, v souladu s potřebami ozbrojených sil. Takto byly vyvinuty minomety ráže 81 a 120 mm, pistole firmy Glock, náboje s šípovou podkaliberní střelou pro tankové kanóny a horizontální protipěchotní mina.

Podíl vojenských dodávek tuzemské výroby dosahuje v průměru 60 % potřeby. V tomto podílu nejsou zahrnuty vojenské stavby, potraviny, drobné nákupy útvarů, spotřeba elektrické energie, čištění oděvů apod. Zahrnuty jsou náhradní díly a PHM.

Koordinaci zbrojní výroby zabezpečuje ministerstvo obrany. Dodavatelé vojenské techniky zajišťují téměř plně výzkum a vývoj. Hodnocení a zkoušky se uskutečňují v zařízeních ozbrojených sil.

Rakousko má rozvinutý zbrojní průmysl. Velká část zbrojní výroby jde na export. Podle údajů z roku 1988 se zbrojní výrobou zabývalo 250 firem. Podíl zbrojní výroby u nejvýznamnějších firem činil 20 až 33 % jejich celkové výroby. Výroba je zaměřena na: zbraně, munici a výbušniny, vozidla a pozemní techniku, spojovací a ženijní prostředky, plavidla, optické přístroje, výstroj, zdravotnický a týlový materiál aj.

Rakousko je soběstačné ve výrobě pěchotních zbraní, částečně i zbraní dělostřeleckých, munice, lehkých obrněných vozidel, vojenských automobilů, ženijní techniky a prostředků spojení. Nejvíce je rozvinuta výroba obrněných vozidel a automobilní techniky (s podílem 47 firem). Rozvinutý elektrotechnický průmysl je dobrou základnou pro výrobu spojovacích prostředků. Letecký průmysl prakticky neexistuje. Výroba raketové techniky je zakázána Státní smlouvou z roku 1955. Tanky rovněž nejsou vyráběny (kromě lehkého tanku).

Význačným rysem rakouské zbrojní výroby je **silné exportní zaměření**. V posledních letech však při výrobě a vývozu ručních zbraní, munice a lehkých obrněných vozidel velmi roste konkurence. Očekává se, že v těchto oborech zbrojní výroby budou nutné strukturální změny. Je prosazován záměr více se věnovat výrobě optiky, elektroniky, špičkové munice a komponentů pro zbraňové systémy. V druhé polovině osmdesátých let odborníci došli k závěru, že zbrojní výroba je pro Rakousko hospodářsky riskantní, pro zaměstnanost méně významná a také v některých aspektech techniky zastaralá.

Ministr obrany obhajoval zbrojní výrobu a zdůraznil, že požadavky na její úplné zrušení jsou morálně neodůvodněné. Po skandálu nelegálního vývozu zbraní z Rakouska do Íránu (druhá polovina 80. let) firmou Noricum se zintenzívnila kampaň za ukončení výroby zbraní ve státních podnicích a za předání některých zbrojních firem ze státního do soukromého sektoru. V kampani se silně angažoval i spolkový kancléř.

V první polovině roku 1991 ze čtyř podniků státního koncernu Voest-Alpine zabývajících se zbrojní výrobou byly dva nejvýznamnější podniky, a to firma Noricum - vyrábějící děla a munice (1000 zaměstnanců), a firma Hirtenberger - výroba munice (900 zaměstnanců), prodány soukromé firmě Emmerich Assmann. Tato firma se stala největším rakouským výrobcem zbraní.

Velmi známým zbrojním výrobcem je firma Steyr-Daimler-Puch (SDP), jejíž všechny tři pobočky se zabývají zbrojní výrobou:

- Steyr-Mannlicher (výroba ručních zbraní), nejúspěšnější výrobek - automatická puška AUG používaná v 80 státech.

- Steyr-Allradtechnik (výroba terénních vozidel a vojenských nákladních automobilů). O výrobky (těžké nákladní automobily) má zájem Kanada a USA. Úspěch má i lehké užitkové vozidlo Pinzgauer.

- Spezialfahrzeuge AG (bojová vozidla) vyvinula ve spolupráci se španělskou společností Santa Barbara nové bojové vozidlo pěchoty ASCOD. Se sériovou výrobou se má začít v roce 1994/95. Odbytové potíže má firma s kolovým obrněným vozidlem Pandur, které má univerzální použití jako dopravní, zdravotnické i bojové vozidlo. Vyráběný tank Kúrsassier SK 105 se prodává hlavně do Jižní Ameriky a do severní Afriky.

Monopolním výrobcem munice je firma Südsteirische Metallindustrie (SMI). Vyrábí munici pro ruční zbraně, minomety, děla i protipěchotní miny. Firma Dynamit Nobel Vienna vyrábí protipěchotní a protitankové miny i ruční granáty. Firma Glock má produkci 9 mm revolveru Glock 17 Parabellum. Vyrábí rovněž útočné nože a polní lopatky. Firma Intertechnik, založená v roce 1980, vyrábí progresivní protitankové zbraně, miny a ruční granáty.

Mnohé rakouské firmy se zabývají výrobou prostředků spojení, komunikačních systémů a prostředků radioelektronického boje (např. Kapsch - rádiová zařízení do obrněných transportérů, Elin - automatizované systémy řízení palby dělostřelectva i systémy řízení leteckého provozu, Schrack - prostředky radioelektronického boje a Siemens - komunikační systémy).

Další firmy se zabývají výrobou optických zařízení, (např. Messtechnik - laserové dálkoměry, panoramatický zaměřovač a elektronické rozněcovače, Photonix - optoelektronika).

Rakousko usiluje o nákup vojenského materiálu nejdříve od domácích výrobců, není-li to možné, využívá kompenzací. Využití kompenzace uskutečňuje ministerstvo obchodu na základě podnětů ministerstva obrany. Možný dodavatel je upozorněn, že jeho nabídka bude posuzována prizmatem kompenzačních nákupů v Rakousku.

V současnosti rakouské ozbrojené síly zavádějí do výzbroje nový systém minování, který má údajně předbíhat několik generací obdobných systémů. Systém je kompletní (protitanková mina 88, přenosné ukládací zařízení, ukladač min 90).

Programy výstavby ozbrojených sil

Objektivní společenskopolitické a strategické prostředí vyvolalo potřebu přehodnocení některých aspektů rakouské bezpečnostní politiky. Předpokládáný vstup do Evropského společenství (do roku 1995) bude klást nové požadavky na bezpečnostní politiku i na výstavbu ozbrojených sil. Tyto skutečnosti vyžadují i nové pojetí ozbrojené neutrality.

Do roku 1995 by měl být ukončen proces budování moderních ozbrojených sil. Personální zabezpečení má být ze 60 % zajištěno vojáky z povolání. Rakušané přebírají

některé zkušenosti ze švýcarského pojetí "Armáda 95". K tomu se organizují i studijní cesty (pobyty) důstojníků ve Švýcarsku.

V tomto období by ozbrojené síly měly mít odpovídající vybavení soudobou vojenskou technikou. Proto se neuvažuje o snižování vojenského rozpočtu (zvýšené výdaje na nákup zahraniční vojenské techniky i na sociální oblast).

Podle politických i vojenských představitelů **budování profesionální armády v současnosti není uskutečnitelné**. Proto jsou zabezpečovány takové úkoly, jako upevnit obrannou povinnost, zvýšit vážnost vojenské služby, regulovat civilní službu, umožnit ženám dobrovolnou službu i zvýšit motivaci dělesloužčích. Diskusi k otázkám profesionalizace považují Rakušané za nezbytnou, jelikož současný miliční systém a branná povinnost jsou zakotveny v ústavě a každý občan má právo na to, aby byl dostatečně informován o opatřeních v oblasti bezpečnosti a obrany státu.

Určité změny doznává i obsah studia na **vojenských školách**. Do osnov byla zařazena nová témata z mezinárodní a národní bezpečnostní politiky, rozšířily se okruhy moderních manažerských metod (v teorii řízení, v organizační nauce a informatice), změny jsou v osnovách teorie velení, výuce cizím jazykům, právních vědách, národohospodářství i v praktickém výcviku a stážích. Důraz je kladen na přiznání reality společenského života a služby u vojsk i ve štábech.

Ke zlepšení podmínek služby vojáků byla např. v roce 1990 přijata **některá opatření**: bylo zvýšeno služné vojáků základní služby o 20 % (na 55 ATS denně s platností od 1. 4. 1990), zrušeno sobotní zaměstnání a byl zaveden pětidenní výcvikový týden (pondělí až pátek) - od 1. 7. 1990, byl zaveden nový model využití volného času vojáků ve všech posádkách.

Od minulého roku probíhá v resortu ministerstva obrany **zásadní reforma**, a to u ministerstva obrany, velení vojskům a organizačního členění ozbrojených sil. Ozbrojené síly mají být méně početné, mobilnější, jejich činnost efektivnější. Současně je vypracováván a zaváděn koncept nové makrostruktury vojsk, více odpovídající současným politickým a vojenským podmínkám v Evropě.

V roce 1989 bylo v souladu s platnou obrannou doktrínou uvažováno o modelu armády vyzbrojené jen lehkou výzbrojí. Ke snížení mělo dojít u počtu výcvikových prostorů, rozsahu výcviku vojsk, tanků, samohybných děl i přepadových stíhacích letounů. Armáda vybavená jen lehkými zbraněmi by měla podle těchto názorů lépe vyhovovat miličnímu systému. Vojenští odborníci tyto názory a požadavky odmítali a rozhodně se stavěli za výstavbu ozbrojených sil na úrovni potřeby obranné dostatečnosti, sil vybavených i těžkou vojenskou technikou. (Moderní obranu nelze zabezpečit bez těžkých zbraní, a to i v případě konfliktu nízké intenzity.)

V letech 1970 až 1990 se ozbrojené síly zaměřovaly na případnou obranu celého území. Dnes jejich základním úkolem je ochrana hranic. S novými úkoly v této oblasti vzniká potřeba zvýšení pohyblivosti ozbrojených sil, modernizace systému protivzdušné obrany, restrukturalizace velení vojskům i celého miličního systému. V nejbližší době bude uvedeno v platnost nové organizační členění: ministerstvo obrany se svými složkami (centrum) a velitelský sborů. Na ministerstvu obrany dojde k vnitřní restrukturalizaci a k novému rozdělení kompetencí. Počet správ má zůstat zachován. Změní se jen obsah činnosti III. správy, která nebude vykonávat funkci integrovaného velitelského sboru (tu přebírá sekce generálního inspektora vojsk), ale bude se plně věnovat výcviku a průběhu služby u vojsk.

S působností od 1. října 1991 bylo vytvořeno nové, třetí velitelské armádního sboru v Badenu u Vídně z mechanizované divize. Vzniklo tak členění tří velitelských sborů:

- I. velitelský v Grazu, oblast jih - východ (Burgenland, Štýrsko a Kärnten),
- II. velitelský v Solnohradě (Salzburg), oblast západ (Salzburg, Tyrol a Vorarlberg),
- III. velitelský v Badenu, oblast sever - východ (Dolní a Horní Rakousy).

Vídeň má samostatné velitelské síly.

Mobilizační počty útvarů se mají snížit o 50 %. Mírová organizace aktivních vojenských

složek má být přizpůsobena úkolům obranné připravenosti i případné potřebě zasahovat p střežení státních hranic a při katastrofách. Např. již v roce 1990 bylo vydáno rozhodnu o vytvoření jednotky pro pomoc při katastrofách. Jednotka o síle 200 osob má být vycvičen a materiálně vybavena pro případy odstraňování následků přírodních a ekologických katastrof i velkých průmyslových havárií na území státu i v zahraničí.

Pozemní vojsko má mít:

- tři mechanizované brigády (každý armádní sbor po jedné),
- šest až dvanáct mobilizačních pěších brigád, každé z devíti oblastních velitelství by měl mít alespoň jeden mobilizační pluk, dva až šest praporů, místní jednotky domobrany pohotovostní síly mají mít 10 000 vojáků a mohou být během 24 hodin doplněny 5000 vojáků ze zálohy.

Mechanizované brigády by měly zabezpečovat připravenost jednotek k okamžitému nasazení. Současné kmenové pluky domobrany, které zabezpečují výcvik vojáků základní služby budou zrušeny, pokud se nepočítá s jejich nasazením v případě ozbrojeného konfliktu. Vojáci základní služby budou absolvovat základní výcvik v mobilizačních jednotkách. Každý mobilizační pluk má mít dvě až tři roty, schopné okamžitého nasazení. Tyto roty z velké části budou vytvářet vojáci základní služby v závěrečném období jejich výcviku.

Rakousko má v úmyslu **zásadně pozvednout technickou úroveň svých ozbrojených sil**. Vojenské výdaje by měly v následujících letech zůstat na stejné úrovni. Finanční prostředky, které budou ušetřeny snížením početních stavů ozbrojených sil, by měly být dány na nákup nové efektivní vojenské techniky.

V období do roku 1995 se předpokládá:

- ▲ zřít tři oddíly protiletadlových a protitankových řízených střel,
- ▲ přezbrojit tanky M-60A1 modelem M-60A3,
- ▲ zvýšit bojovou hodnotu bojových vozidel pěchoty, stíhačů tanků Kürrassier SK 105/A3 a protiletadlových kompletů,
- ▲ zařadit do výzbroje další samohybné houfnice M-109 a její modifikaci A-30E,
- ▲ zavést ve větším měřítku těžké a střední minomety,
- ▲ zvýšit průbojnost protitankových granátů a zavádět novou podkalibrní munici,
- ▲ zavést do výzbroje letectva 24 stroje přepadových stíhačů SAAB 35 Draken.

Na následující čtyři roky bylo v oblasti nákupu vojenské techniky a materiálu stanoveno:

- Uskutečnit nákup protiletadlových a protitankových řízených střel, především protitankového raketového kompletu velkého dosahu (TOW, HOT 2T nebo HOT3) na kolových obrněných vozidlech (pravděpodobně typu Pandur nebo Piranha). V popředí zájmu je i protiletadlový raketový komplet proti nízkoletecím cílům s vyhledávacím lokátorem (Mistral, Stinger nebo RBS-70).
- Zvýšit úroveň zdravotnických služeb zakoupením obrněných zdravotnických vozidel vybavených přenosným rentgenem, s kapacitou pro čtyři ležící nebo osm sedících osob.
- Modernizovat výzbroj palebné podpory u 55 kusů houfnic M109A2 na typ M109A6Ö. Začátkem roku 1993 má být dodáno nových 55 M109A6Ö. Rovněž se uvažuje o nákupu "inteligentní" dělostřelecké a minometné munice.
- Zvýšit úroveň spojení zavedením spojovacího systému IFMIM.
- Zlepšit provoz mobilizačních muničních skladů, výstavbu protijaderných muničních skladů a zajistit finanční prostředky na jejich údržbu.

Nová doktrína vojenského letectva Rakouska pro období příštích deseti let zdůrazňuje tradiční role vojenského letectva - obranu vzdušného prostoru, otevřenou leteckou podporu, průzkum a leteckou dopravu. Hlavní důraz je kladen na obranu výšostného prostoru. Počítá

» i s mezinárodním zapojením v rámci ES nebo OSN. Velení vojenského letectva požaduje dostupné vyřazení letounů Draken a jejich nahrazení modernějšími bojovými letouny do roku 1995.

Při výběru nových letounů má být brán zřetel na budoucí členství v ES a na víceúčelovost. vazuje se o výběrovém nákupu z typů F-16, F/A-18, JAS 39, Mirage 2000-5, Eurofighter (EFA) v počtu 36 až 48 strojů. K podpoře pozemního vojska jsou potřebné asi 24 bojové vrtulníky. V současnosti jsou ve výzbroji pouze vrtulníky OH-58B Kiowa Scout. Uvažuje se jejich vybavení řízenými střelami Stinger nebo Mistral. Je zvyšován význam leteckého řízkumu (úkoly řízení, velení a verifikační). Požadavek na dva typy bezpilotních rúzkumných prostředků měl být splněn letošního roku.

Účast v mírových silách OSN i v dalších mezinárodních operacích vyžaduje zvýšení letecké lopravní kapacity. Uvažuje se o dohodě s civilním letectvem. Aktuální je potřeba tří až šesti etounů použitelných pro rychlý zásah s užitečným zatížením 10 až 20 tun. Do roku 2010 by vojenské letectvo mělo mít 23 stroje AB 212. To vše by mělo postačovat k zabezpečení ružnosti, mobilnosti a akceschopnosti rakouského vojenského letectva. Plán modernizace i tohoto druhu ozbrojených sil si vyžádá 1,7 až 1,8 mld. ATS ročně, přibližně 20 % z roční oložky vojenského rozpočtu na nákup vojenské techniky (která je ve výši 6,5 mld. ATS).

Literatura:

- AI čís. 794. PhDr. Kvetoslava Žigmundová: Vybrané informace o Belgickém království a jeho ozbrojených silách. ÚVI, Praha 1992.
- AI čís. 784. Prom. fil. Hana Škorpíková: Vybrané informace o Francouzské republice a jejích ozbrojených silách. ÚVI, Praha 1992.
- AI čís. 783. PhDr. Vladimír Svítek, CSc.: Rakouská republika a její ozbrojené síly. ÚVI, Praha 1992.